

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

Qo'lyozma huquqida
UDK: 658.01 (575.1)

Ro'ziyev Erali Yarash o'g'li

**Mavzu: Korxonada strategik boshqaruvni
takomillashtirish**

70411201 - "Menejment" (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Magistr
akademik darajasini olish uchun yozilgan

dissertatsiya

Ilmiy rahbar: Prof. Yo'ldoshev N.Q.

Toshkent-2023

Magistrlik dissertatsiya ishi "Menejment" kafedrasida dastlabki
himoyadan o'tgan.

11 -sonli bayonnoma "19" may 2023 y.

Kafedra mudiri: F.I.Sh.

imzo

19.05.23

sana

Ilmiy rahbar: F.I.Sh.

imzo

18.05.23

sana

Talaba:

F.I.Sh.

imzo

sana

ANNOTATSIYA

Tadqiqot mavzusi zamonaviy sharoitda juda dolzarbdir. Strategik boshqaruv - bu ishlab chiqarish faoliyatini iste'molchi ehtiyojlariga yo'naltiradigan, moslashuvchan javob beradigan va tashkilotda o'z vaqtida o'zgarishlarni amalga oshiradigan, atrof-muhitning qiyinchiliklariga javob beradigan va raqobatdosh ustunliklarga erishishga imkon beradigan boshqaruvdir. Tadqiqotda zamonaviy sharoitlarda korxonada faoliyatida strategik boshqaruvning roli muhokama qilinadi.

Tadqiqotda tashqi muhitda noaniqlikning yuqori darajasi bilan ajralib turadigan zamonaviy sharoitlarda korxonada strategik boshqaruv metodologiyasi masalalari ko'rib chiqiladi. Tadqiqotning ilmiy-amaliy muammosi mikrodarajadagi strategik qarorlar samaradorligini, ularni amalga oshirish shartlarining o'zgarishi sababli pasayishi hisoblanadi.

Tadqiqotning uslubiy asosini strategik boshqaruv qoidalari, iqtisodiy tahlil, korxonada iqtisodiyot nazariyasi, shuningdek, ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarni boshqarishdagi noaniqlik tushunchasi tashkil etadi. Harakatlanuvchi rejalashtirish usuli o'rganildi, bu strategik rejalar tizimini bosqichma-bosqich yaratishdan iborat bo'lib, unda keyingi rejalarning har biri tashkiliy va resurs jihatdan oldingisiga tayanadi, lekin ayni paytda o'zgarishlarni o'zgartirish imkoniyatini nazarda tutadi. Bunday o'zgarishlar yuz berganda korxonada xarajatlari oshishi mumkinligiga qaramasdan, yangi sharoitlarda sezilarli natijaga erishish ehtimoli ham ortadi, degan xulosaga kelinmoqda.

Tayanich iboralar: korxonada strategiyasi, strategik menejment, strategik rejalashtirish.

ANNOTATION

The research topic is very relevant in modern conditions. Strategic management is management that directs production activities to the needs of consumers, responds flexibly and implements timely changes in the organization, responds to the challenges of the external environment and allows achieving competitive advantages. The study examines the role of strategic management in the activities of the enterprise in modern conditions.

The study deals with the issues of the methodology of strategic management at the enterprise in modern conditions, characterized by a high level of uncertainty in the external environment. The scientific and practical problem of the study is the decrease in the effectiveness of strategic decisions at the micro level due to changes in the conditions for their implementation.

The methodological basis of the study is the rules of strategic management, economic analysis, the theory of enterprise economics, as well as the concept of uncertainty in the management of socio-economic systems. The method of dynamic planning has been studied, which consists in the gradual creation of a system of strategic plans, in which each subsequent plan relies on the previous one in terms of organization and resources, but at the same time suggests the possibility of changes. Despite the fact that the costs of the enterprise with such changes may increase, it is concluded that the likelihood of achieving a significant result in the new conditions also increases.

Key words: *enterprise strategy, strategic management, strategic planning.*

MUNDARIJA	
Annotatsiya.....	3
Mundarija.....	5
Keltirilgan jadvallar ro‘yxati.....	6
Keltirilgan rasmlar ro‘yxati.....	7
Keltirilgan qisqartmalar.....	8
I BOB. KIRISH.....	9
1.1. Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi..	10
1.2. Tadqiqotning maqsadi va vazifalari.....	11
1.3. Tadqiqotning asosiy muammolari va savollari.....	11
1.4. Tadqiqotning ob‘ekti va predmeti.....	12
1.5. Dissertatsiya tarkibining qisqacha tavsifi.....	12
II BOB. ADABIYOTLAR SHARHI.....	14
2.1. “Korxonalar raqobat strategiyasini ishlab chiqish” mavzusidagi ilmiy-nazariy qarashlarga sharh.....	14
2.2. Tadqiqot bilan bolliq mahalliy normativ qonun - qoidalar sharhi.....	21
III BOB. METODOLOGIYA.....	23
3.1. Tadqiqot dizayni.....	23
3.2. Ma’lumot yig‘ish jarayoni.....	23
3.3. Qo‘llaniladigan tahlil usullari.....	23
IV BOB. TAHLIL VA NATIJALAR.....	52
4.1. “FLATNIT TEXTILE” mas’uliyati cheklangan jamiyatining ijtimoiy-iqtisodiy faoliyati.....	52
4.2. “FLATNIT TEXTILE” mas’uliyati cheklangan jamiyatining iqtisodiy - moliyaviy taxlili.....	56
4.3. “FLATNIT TEXTILE” mas’uliyati cheklangan jamiyatida raqobat strategiyasini ishlab chiqish.....	64
V BOB. XULOSA.....	74
5.1. Tadqiqotdan olingan xulosalar.....	74
5.2. Tadqiqotning asosiy takliflari va tavsiyalari.....	75
5.3. Tadqiqotning cheklavlari va kelajakdagi tadqiqotlar uchun tavsiyalar.....	77
Foydalanilgan adabiyotlar.....	78

I BOB. KIRISH

Mamlakatimizda milliy iqtisodiyotni innovatsion taraqqiyot dasturini amalga oshirishda ilmiy salohiyatni yuksaltirish, tadqiqot ishlari va ularning natijalarini tijoriylashtirish masalalari dolzarb ahamiyatga molik mavzu.

Strategiyalarni ishlab chiqishda ilmiy yondashuvlar, tizimli tahlil usullari, prognozlash va optimallashtirish qo'llanilgandagina oqlanishi mumkin. Raqobatbardosh strategik qarorlarni ishlab chiqish uchun ularni ishlab chiqish jarayoniga tizimli, integratsiyalashgan, integratsiya, marketing, funksional, dinamik, reproduktiv, jarayon, tartibga solish, optimallashtirish, ma'muriy, xulq-atvor, vaziyat va boshqa yondashuvlar qo'llanilishi kerak.

Zamonaviy ilm-fan noaniqlik sharoitida korxonani rivojlantirish strategiyasini qurish va amalga oshirish bo'yicha yagona, universal fikrni ishlab chiqmagan, korxonada boshqaruviga turli, ba'zan diametrik ravishda qarama-qarshi yondashuvlarni taklif qiladi. To'g'ri aytganda, ta'sirning ahamiyati, darajasi va tabiati bo'yicha har xil bo'lgan omillar ta'siri ostida korxonaning strategik vazifalarini hal qilishda universal yondashuv bo'lishi mumkin emas. Har bir xo'jalik sub'ekti o'ziga xos yendogen va yekzogen belgilar majmuasiga yega bo'lgan alohida, butunlay noyob ijtimoiy-iqtisodiy tizimdir. Ushbu tizimga doimiy ravishda boshqa teng darajada noyob tizimlar, xususan: raqobatchilar, yetkazib beruvchilar, iste'molchilar, nazorat qiluvchi organlar, bozorlar, tarmoqlar, resurslar, texnologiyalar va boshqalar ta'sir qiladi. Shu bilan birga, barcha tizimlar doimiy o'zgarishlar sharoitida ishlaydi, ularning aksariyati to'g'ridan-to'g'ri boshqarishga qodir emas. Bunday o'zaro ta'sirlar va o'zaro ta'sirlar majmuasi ham o'ziga xos bo'lib, u ham harakat va rivojlanishda. Shu sababli, noaniqlik konsepsiyasi nuqtai nazaridan korxonada boshqaruvi atrof-muhit o'zgarishlariga doimiy moslashish jarayonidir. Shu bilan birga, strategik menejment korxonada rivojlanishining uzoq muddatli salohiyatiga ta'sir qiluvchi qarorlar qabul qilish orqali tashqi muhitdagi muhim, tub o'zgarishlarga moslashish sifatida ifodalanishi mumkin.